

Quickscan soorten Wet natuurbescherming Oude Asserstraat

**Quickscan soorten
Wet natuurbescherming
Oude Asserstraat**

Status

Definitief

Datum

13 november 2017

Handtekening

Wijnanda Hulsegge

Inhoud

1 Inleiding	5	
1.1	Wettelijk kader	5
1.2	Onderzoeksmethode	6
1.3	Ligging en beschrijving plangebied	6
1.4	Planbeschrijving	7
2 Resultaten en effecten	9	
2.1	Vogelrichtlijnsoorten	9
2.1.1	Broedvogels	9
2.2	Habitatrichtlijnsoorten	10
2.2.1	Planten	10
2.2.2	Broedvogels	10
2.2.3	Vleermuizen	10
2.2.4	Grondgebonden zoogdieren	12
2.2.5	Reptielen en amfibieën	12
2.2.6	Vissen, insecten en ongewervelden	12
2.3	Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten	12
3 Conclusie	14	

3.1	Conclusie beschermde soorten	14
<hr/>		
3.2	Benodigde vervolgstappen	14
<hr/>		
4	Literatuur en bronnen	15
<hr/>		

1 | Inleiding

De opdrachtgever wil op de voormalige kerklocatie aan de Oude Asserstraat 38 te Vries, tien grondgebonden woningen realiseren.

Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving aanwezig zijn?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Indien schade niet volledig is te vermijden, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.1 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de verdragen Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Een aantal vogelsoorten valt dan zowel onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn als onder de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime van Habitatrichtlijnsoorten is ten aanzien van verstoring strenger dan die van Vogelrichtlijn soorten. Voor vogels die vermeld staan in de Vogelrichtlijn geldt dat verstoring tijdens het broedseizoen geen overtreding van de wet inhoudt, mits de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vogels die genoemd worden in de verdragen van Bonn en Bern geldt dat zij tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord. Los van het beschermingsregime blijft het doden van vogels, beschadigen en/of vernielen van nesten een overtreding van de wet.

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Drenthe het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Drenthe heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.2 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

Op 25 september 2017 is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksg gebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd.

1.3 Ligging en beschrijving plangebied

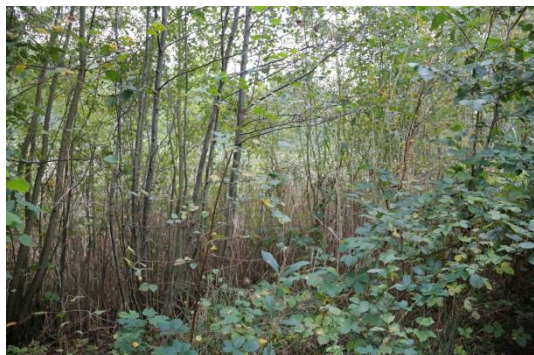
Het plangebied betreft de voormalige locatie van de Ontmoetingskerk aan de Oude Asserstraat 38 te Vries (Foto 1).

Foto 1 *Ligging van het plangebied*

Door het jarenlang ongemoeid te laten heeft het plangebied zich kunnen ontwikkelen tot een klein en ondoordringbaar bosperceeltje met braamstruiken en bomen tot ca. 6 meter hoogte zoals: eik, esdoorn, zwarte els, berk. Aan de zuidrand van het terrein staan wat oudere en hogere bomen zoals: esdoorn en eiken die begroeid zijn met klimop. De hogere bomen aan de westrand maken geen deel

uit van het plangebied. De flora op het terrein wordt gekenmerkt door soorten die het dynamische karakter van het gebied aantonen zoals: pitrus en teunisbloem en ruigtesoorten zoals: rode klaver, vrouwenmantel en heermoes. In het plangebied ligt een waterplas. Deze stond deels droog en bevatte in de diepere delen water. De vegetatie in de waterplas bestaat o.a. uit riet en lisdodde en opslag van wilg. Het terrein wordt omheind door een hekwerk, waardoor het niet (of moeilijk) toegankelijk is voor omwonenden of honden. Door de vele bramenstruiken is het gebied slecht begaanbaar. Zie Foto 2 voor een impressie van het plangebied.

Dichte begroeiing in het plangebied

Ruigte soorten bij de ingang van het plangebied

Waterplas met riet

Foto 2 *Impressie van het plangebied*

Oudere en hogere bomen in het zuiden

1.4 Planbeschrijving

Op de locatie van het plangebied worden tien grondgebonden woningen gerealiseerd (Foto 3). Voor de realisatie worden de huidige bomen, struiken en opslag uit het plangebied verwijderd. Daarna wordt de bouwlocatie bouwrijp gemaakt. De plas water op de plek van de fundering van de eerder aanwezige kerk wordt gedempt en er komt een ontsluiting over het terrein met daarlangs een aantal lantaarnpalen.

De realisatie zal naar verwachting in de tweede helft van 2018 plaatsvinden.

Foto 3 *Impressie van de nieuwbouw*

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.1), Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2) en Nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.3).

Uit bronnen onderzoek (NDFF) blijkt dat er geen gegevens van beschermde soorten in het plangebied zijn. In de directe omgeving zijn geen NDFF gegevens van beschermde vleermuizen die een functionele relatie met het plangebied hebben. Wel zijn er in de grotere omgeving NDFF gegevens van de volgende broedvogels: vink, vuurgoudhaan, winterkoning, zanglijster, zwartkop, groenling, grote bonte specht, heggemus, merel, roodborst, tjiftjaf en zoogdieren: eekhoorn en egel.

2.1 Vogelrichtlijnsoorten

2.1.1 Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogels in en om het plangebied waargenomen: koolmees, pimpelmees en roodborst.

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is ongeschikt voor de jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw en huismus. Deze soorten hebben een (schuin) pannendank, ruimte onder goten en daklijsten of gaten in een muur nodig. Dit ontbreekt in het plangebied. Er zijn geen nesten aangetroffen van jaarrond beschermde roofvogels. Ook zijn hier geen NDFF gegevens van bekend. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is daarom uitgesloten.

Overige broedvogels

In en rondom het plangebied zijn beschermde broedvogels aangetroffen zoals: koolmees, pimpelmees en roodborst. Deze en andere broedvogels zoals: merel, tjiftjaf en winterkoning kunnen in en om het plangebied tot broeden komen.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming voor soorten van de Vogelrichtlijn of onder artikel 3.5 voor soorten van de Habitatrichtlijn (zie paragraaf 2.2.2).

Door de afwezigheid van geschikte broedplekken zijn negatieve effecten van de werkzaamheden op deze jaarrond beschermde nesten uit te sluiten.

Overige broedvogels

In het onderzoeksgebied is beperkt geschikte broedgelegenheid aanwezig voor een aantal broedvogels. (Opzettelijke) verstoring van vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het onderzoeksgebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broed-

seizoen geheel te worden voorkomen. Dit betekent dat alle werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen mogen plaatsvinden.

2.2 Habitatrichtlijnsoorten

2.2.1 Planten

Aanwezige soorten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrichtlijn (HR), te weten: drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van kalkrijke, voedselarme en vochtige tot natte omstandigheden met kwelinvloed. De beschermde planten van de Habitatrichtlijn eisen voedselarme en extensief beheerde omstandigheden. Daarvan is in het plangebied geen sprake en daardoor is het plangebied (on)geschikt voor planten van de Habitatrichtlijn.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen, zijn negatieve effecten uitgesloten. Omdat effecten zijn uitgesloten zijn vervolgstappen voor beschermde flora niet aan de orde.

2.2.2 Broedvogels

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen in het plangebied.

Overige broedvogels

De volgende vogels zoals benoemd en beschreven in paragraaf 2.1 vallen óók onder de HR en kunnen in het plangebied tot broeden komen: koolmees, pimpelmees, roodborst, tijaftaf en winterkoning.

Effecten en vervolg

Een deel van de aanwezige broedvogels (zie paragraaf 2.1) vallen ook onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Vogels die onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn vallen mogen niet worden verstoord tijdens het broedseizoen. Verstoring van broedvogels tijdens het broedseizoen dient dan ook geheel te worden voorkomen. De effecten en benodigde vervolgstappen staan beschreven in paragraaf 2.1.

2.2.3 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnen onderzoek (NDFD) blijkt dat er geen gegevens van beschermde soorten in het plangebied zijn. Ook in de directe omgeving zijn geen NDFD gegevens van beschermde soorten die een functionele relatie met het plangebied hebben.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. In het plangebied zijn bomen met geschikte holtes afwezig. De meeste bomen betreffen jong opschot waarbij nog geen holten kunnen ontstaan. Bij de oudere bomen aan de randen van het plangebied ontbreken eveneens holten die als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen. Het plangebied bevat ook geen gebouwen. Daardoor ontbreken verblijfplaatsen voor vleermuissoorten.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen, gebouwen en watergangen. Het plangebied bestaat uit bomen en struiken. De randen van het plangebied kunnen worden gebruikt als vliegroute (zie Foto 4). Door de nieuwbouw zullen deze vliegroutes niet of minder gebruikt gaan worden. De reden hiervoor is dat de afstand die de vleermuizen moeten overbruggen zonder een verbindende boomkroon onderweg

tegen te komen te groot kan worden. Het plan (Foto 3) toont echter een aantal bomen die dit beperkt kunnen opvangen. Ook zullen de nieuwe woningen als lijnvormig element gebruikt kunnen worden. De mogelijke vliegroutes zijn niet essentieel omdat meerdere lijnvormige structuren in de omgeving aanwezig zijn en blijven. Hierdoor blijven vliegroutes voor vleermuizen behouden.

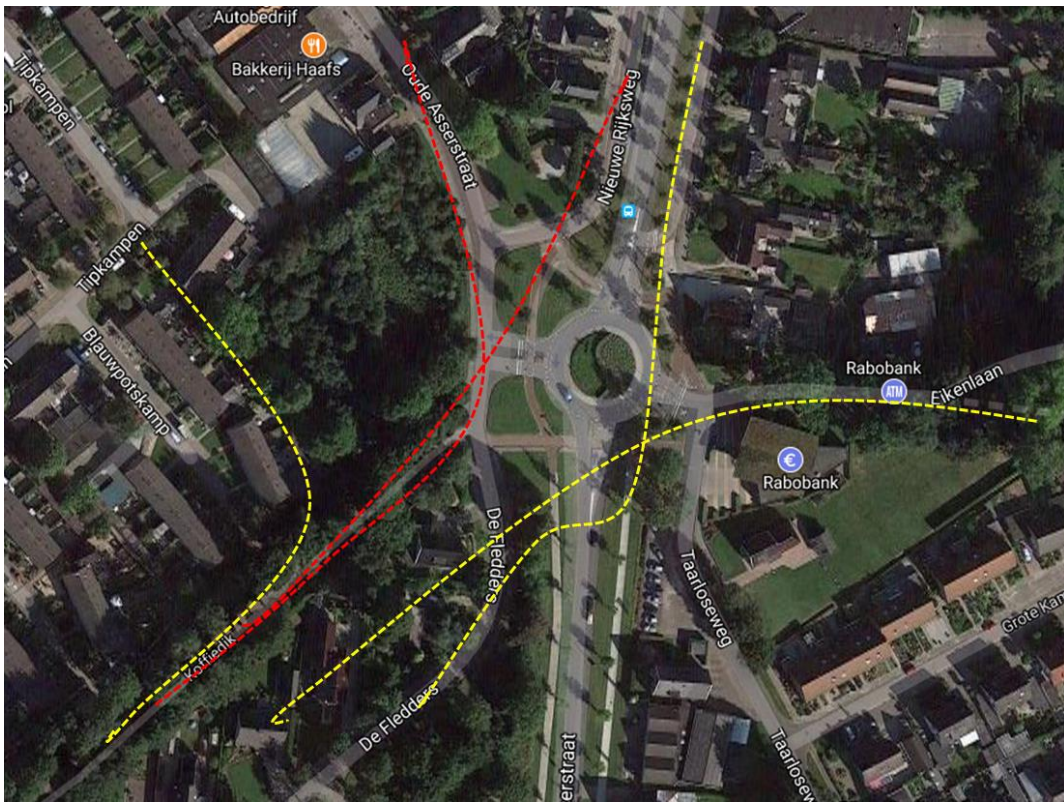

Foto 4 Mogelijke vliegroutes. Geel blijft intact. Rood wordt mogelijk minder gebruikt. Bron: Bing Maps.

Essentieel foeragegebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Het plangebied is geschikt als foerageerplek voor vleermuizen, vanwege aanwezigheid van insectenrijke plekken (luwte bij bomen en aanwezigheid van water). Er zijn voldoende geschikte foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied. Vleermuizen maken verder gebruik van groenelementen zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen en parken, die in de omgeving voldoende voorhanden zijn. Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied aanwezig is. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Effecten en vervolg

Het plangebied is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Voor de quickscan is er van uitgegaan dat de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, waardoor tijdens de aanlegfase geen uitstraling van verlichting plaatsvindt. Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstroking. Effecten op langs vliegende vleermuizen als gevolg van verlichting moet worden voorkomen. Het is van belang dat de verlichting die rond en in het plangebied wordt aangebracht vleermuisvriendelijk is, waarbij de verlichting naar beneden is gericht en niet op de omgeving uitstraalt. Daarmee worden de aanwezige potentiële vliegroutes en foerageergebied niet verstoord.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezige beschermde soorten

In de verspreidingsgegevens en de NDFF ontbreken waarnemingen van beschermde grondgebonden zoogdieren. Grondgebonden zoogdieren zoals otter en bever die beschermd zijn onder de Habitatrichtlijn, komen in de Provincie Drenthe voor. Deze soorten zijn gebonden aan specifieke omstandigheden, zoals geschikte oevers en wateren welke in het plangebied afwezig zijn. Deze soorten komen alleen voor langs grote wateren, in moerasgebieden of in beekdalen. In het stedelijk gebied, waar het plangebied in gelegen is, is het uitgesloten dat deze zoogdieren aanwezig zijn. Deze soorten vinden binnen het plangebied daarom geen geschikt habitat. Daarmee kan de aanwezigheid van beschermde zoogdieren worden uitgesloten.

Effecten en vervolg

De geplande werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren. Vervolgstappen zijn zodoende niet aan de orde.

2.2.5 Reptielen en amfibieën

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van (beschermde) reptielen van de Habitatrichtlijn, kan op voorhand worden uitgesloten. Deze komen niet in de regio voor. Door het ontbreken van voortplantingswateren zoals venen en geschikte sloten, is het plangebied ongeschikt voor beschermde amfibieën van de Habitatrichtlijn. Ook ontbreken waarnemingen in de NDFF.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen voor reptielen en amfibieën van de Habitatrichtlijn niet aan de orde.

2.2.6 Vissen, insecten en ongewervelden

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van beschermde vissen, insecten en ongewervelden van de Habitatrichtlijn is uit te sluiten. Dit omdat omstandigheden zoals geschikte vegetatie en vennetjes ontbreken binnen het plangebied. De aanwezige waterplas is begroeid met veel riet en staat niet in verbinding met overige wateren. Ook ontbreken waarnemingen in de NDFF.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden voor beschermde vissen, insecten en ongewervelden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen niet aan de orde.

2.3 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnen onderzoek (NDFF) blijkt dat er gegevens van beschermde soorten in het plangebied zijn, namelijk de eekhoorn en egel. De eekhoorn is beschermd. De egel is vrijgesteld. Voor Nationaal beschermde reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en ongewervelden en planten ontbreekt geschikt habitat. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen in het plangebied. Voor steenmarter is geschikt, maar niet essentieel, foerageergebied aanwezig in het plangebied. Het plangebied is echter niet geschikt als verblijfplaats door het ontbreken van gebouwen. Ook zijn geen sporen aangetroffen van de steenmarter. Er zijn voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig buiten het plangebied.

Enkele muizensoorten zoals bosmuis en veldmuis of andere kleine zoogdieren zoals egel kunnen gebruik maken van het plangebied. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling.

Het aanwezige water is geschikt als voortplantingsgebied voor de bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad. Ook kunnen aanwezige takkenhopen als overwinteringsbiotoop worden gebruikt.

Effecten en vervolg

Voor de eventueel aanwezige Nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening natuurbescherming provincie Drenthe, een algehele vrijstelling. Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor een aantal broedvogels van de Habitatrichtlijn en/of Vogelrichtlijn aanwezig zoals: koolmees, pimpelmees, roodborst, merel, tjiftjaf en winterkoning;
- Uitvoering tijdens het broedseizoen kan verstoring betekenen voor de broedvogels in het plangebied en in de directe omgeving;
- Voor overige mogelijk in het plangebied aanwezige soorten geldt een vrijstelling. Voor deze soorten is de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11).

3.2 Benodigde vervolgstappen

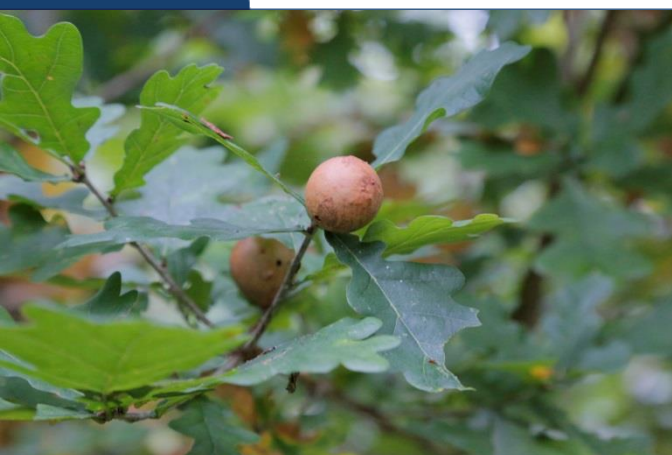
- Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli);
- Om negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen te voorkomen, dienen de werkzaamheden overdag te worden uitgevoerd;
- Wanneer verlichting in en rond het plangebied wordt aangebracht dient deze vleermuisvriendelijk te zijn. Dit betekent dat bij voorkeur zo min mogelijk verlichting wordt aangebracht en deze dient omhoog gericht te zijn en niet uit te stralen naar de omgeving. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld lagere lichtmasten met een scherpe afsnede van de lichtinval worden ingezet;
- Voor soorten waarvoor een vrijstelling geldt is de zorgplicht van kracht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door de werkzaamheden als volgt uit te voeren:
 - Werk in één richting. Hierdoor kunnen eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied verlaten;
 - Om doding/beschadiging van watergebonden fauna te voorkomen, dient de fauna voorafgaand aan de werkzaamheden te worden weggevangen en in een vergelijkbare vijver worden ondergebracht. Hierna kan, in één richting werkend, de waterplas worden gedempt.

4 | Literatuur en bronnen

- Buro Bakker (2011) - Actualisatie Oude Asserstraat 38 te Vries (P11107)
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 18 september 2017.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Toelichting aanvraagformulier soortenbescherming, Provincie Drenthe.

Websites

- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.verspreidingsatlas.nl/planten
- www.vogelbescherming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Colofon

Opdrachtgever

Rho adviseurs voor leefruimte

Contactpersoon

E. Venema

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9

Postbus 10034 | 9400 CA Assen

T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl

www.burobakker.nl

Projectleiding

D.E. Heidinga

Rapportage

M. Scheper

Veldwerk

M. Scheper

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2017); Quickscan soorten Wet natuurbescherming Oude Asserstraat. Rapport P17241, Assen.

Foto's: M. Scheper